

УДК 336.7

Цихурська В., студентка I-го курсу групи ЗФБС-23-М, ФБСО
Науковий керівник: Довгалюк В.В., к.е.н., доц. каф. фінансів та цифрової економіки
Державний університет «Житомирська політехніка»

Особливості реалізації венчурного інвестування в умовах воєнного часу

Інвестиції є одним із фінансових інструментів активної підтримки вітчизняного бізнесу. 2023 рік продемонстрував активізацію інвестицій у реальний сектор та економічне зростання через інвестиції. З боку держави було забезпечено механізми реалізації інвестування через доступ до інвестиційних проектів вітчизняного бізнесу, реалізацію страхування воєнно-політичних ризиків та підтримку і стимулювання інвестицій. Аналізуючи ринок венчурного капіталу, можна простежити сповільнення падіння обсягу венчурних інвестицій в українські стартапи до 11% та незначне скорочення частки інвестицій на ранній стадії до 38% [2].

У зв'язку з воєнними діями в Україні на сьогодні дуже актуальними стають воєнні технології (miltech). В 2023 році такі компанії, як Preply, FintechFarm, DressX, Viseven та GoIT залучили інвестицій на понад 100 млн. дол. Вітчизняні miltech-компанії загалом спромоглися залучити понад 6,7 млн. дол. Інвестицій (Headway, BetterMe, UniverseGroup, Ajax, Restream, Welltech, Preply) [2].

За даними експертів у сфері фінансів та технологій, 2022-2023 роки виявилися одними з найгірших для реалізації стартапів та розвитку венчурної індустрії [1]. Однак в Україні невпинно створюють нові умови задля залучення та вітчизняним бізнесом у формуванні основних орієнтирів досягнення бізнес-цілей в умовах обмеження ресурсів та військових дій. Такі заходи визначають глобальні тренди розвитку венчурних інвестицій та стартап-індустрії.

Такі венчурні компанії, як Anderson Horowitz та Sequoia Capital вже інвестують в оборонні компанії та активно спілкуються з українськими militarytech-проектами. Лише за один рік венчурні фонди США інвестували в militarytech майже 17 млрд дол. [1]. Стосовно українських інвесторів, SMRK інвестувала в кілька проектів – Aspichi та Osavul. Хоча доступність до таких проектів є досить обмеженою та визначаються «під грифом секретності». В табл. 1 відображено венчурні фонди, які залишилися працювати з початком війни в Україні та мають хоча б одного українського засновника, в тому числі і офіс розробки в Україні [3].

Таблиця 1. Рейтинг українських інвесторів

	Назва	Перша особа	Інвестиції в ІТ, млн. дол.	Інвестиції в Україні, млн. дол.	Після 24.02.2022, млн. дол.
1	SID Venture Partners	Дмитро Варталян	16	13	13
2	SMRK	Андрій Довженко	20	19	4
3	Geek Ventures	Ігор Маханьок	35	10	4
4	NetSolid Investments	Станімир Добрев	30	10	3
5	Angel One Fund	Іван Петренко	3	3	3
6	Burner	Ярослав Свиридюк	3	3	3
7	Flyer One Ventures	Віталій Лаптенюк	60	17	2
8	Horizon Capital	Олена Кошарна	22	16	2
9	U.Ventures	Ярослава Джонсон	16	15	2
10	TA Ventures	Вікторія Тігіпко	202	15	2
11	hi5 Ventures	Андрій Криворчук	7	6	2
12	Hypra	Ігор Перція	3	3	2
13	Vesna Capital	Андрій Федорів	3	3	2
14	N1 Investment Fund	Никита Ізмайлов	5	5	1

До рейтингу увійшли найбільш активні венчурні фонди, які з початком війни залишилися на фінансовому ринку України. Потрібно відмітити, що для найстаріших фондів AVentures, SIG та Digital Future війна стала перешкодою для нових інвестицій в українські активи. Відповідно така ситуація буде продовжуватись з посиленням ризиків країни. Задля підвищення інвестиційної привабливості України варто здійснювати безперервний контроль за рівнем інвестиційних ризиків та створити умови для стабільності фінансової сфери економіки.

Список використаних джерел

1. Маркевич І. Хто може отримати інвестиції в умовах венчурної кризи. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/10/26/705866/> (дата звернення: 20.10.2024)
2. Тарасовський Ю. Падіння інвестицій в українські стартапи сповільнилося, з'явилися ознаки відновлення – AVentures. Forbes Ukraine. URL: <https://forbes.ua/news/padinnya-investitsiy-v-ukrainski-startapi-spovilnilosya-zyavilisya-oznaki-vidnovlennya-doslidzhennya-aventures-capital-04072024-22207> (дата звернення: 15.10.2024)
3. Рейтинг українських ІТ-інвесторів 2022-2023 рр. URL: <https://ain.ua/2023/08/28/rejtyng-ukrayinskyh-venchurnyh-fondiv/> (дата звернення: 16.10.2024)